

534

Besluit van 18 september 1991 tot wijziging van het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 22 januari 1991, gedaan mede namens Onze Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Overwegende dat het noodzakelijk is regelen te stellen ter uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 7 juni 1988 (88/379/EEG) (PbEG L 187), betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten;

Gelet op de artikelen 24, 34, derde lid, 36, tweede lid, en 39, tweede, derde en vierde lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639);

De Raad van State gehoord (advies van 26 april 1991, no. W13.91.0097);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur van 2 augustus 1991, VVP/P/U-691198, uitgebracht mede namens Onze Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1987, 516) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Aan artikel 2 wordt na het tweede lid een lid toegevoegd dat luidt:

3. Het bepaalde in het eerste lid, onder c, d en e, is niet van toepassing op aërosolen als bedoeld in het Aërosolenbesluit (Warenwet) (Stb. 1978, 116).

B

Artikel 5 wordt vervangen door:

Artikel 5

Onze Ministers kunnen bepalen dat in door hen aan te geven gevallen, waarin naar hun oordeel in het verband met de bestemming van de stoffen het in artikel 36, tweede lid, van de wet voorgeschreven gebruik van de Nederlandse taal voor de in artikel 36, eerste lid, van de wet voorgeschreven aanduidingen niet zinvol is, deze aanduidingen in een andere taal dan de Nederlandse taal mogen worden gesteld.

C

Artikel 6 wordt vervangen door:

Artikel 6

1. De artikelen 34 tot en met 38 van de wet, en de artikelen 2, eerste en derde lid, 3, tweede lid, en 5, zijn van overeenkomstige toepassing op preparaten, met uitzondering van cosmetica als bedoeld in het Cosmetica-besluit (Warenwet) 1979 (Stb. 1980, 256).

2. Onze Ministers kunnen regelen stellen met betrekking tot de verpakking en aanduiding van preparaten die niet behoren tot een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, van de wet.

D

Na artikel 6 worden drie artikelen toegevoegd, die luiden:

Artikel 6a

1. De indeling van een preparaat in een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, onder a tot en met e, van de wet, dient te geschieden op grond van onderzoek naar de in die onderdelen bedoelde gevaarlijke eigenschappen.

2. Onze Ministers kunnen ter uitvoering van een bindend besluit van een orgaan van de Europese Gemeenschappen bepalen dat het eerste lid geheel of gedeeltelijk niet van toepassing is voor door hen aan te geven preparaten. Zij kunnen daarbij bepalen dat voor de indeling in de in artikel 34, tweede lid, onder a tot en met e, van de wet bedoelde categorieën moet worden gebruik gemaakt van een door hen vast te stellen methode.

Artikel 6b

1. Voor de indeling van een preparaat in een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, onder f tot en met j en l tot en met n, van de wet, is van toepassing de door Onze Ministers vast te stellen methode met bijbehorende criteria, die gebaseerd is op de eigenschappen van de stoffen waaruit het preparaat is samengesteld en de concentraties waarin die stoffen in het preparaat voorkomen.

2. In afwijking van het eerste lid is artikel 2, tweede lid, van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de indeling van een preparaat in één of meer van de categorieën bedoeld in artikel 34, tweede lid, onder f tot en met j, van de wet, indien met betrekking tot die indeling toxicologische gegevens beschikbaar zijn.

3. Onze Ministers bepalen in welke gevallen een wijziging in de

samenstelling van een preparaat dat is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, onder f tot en met j en l tot en met n, van de wet, dient te leiden tot een nieuwe beoordeling van die indeling.

Artikel 6c

1. Het is degene die een stof of een preparaat, behorende tot een categorie als bedoeld in artikel 34, tweede lid, van de wet, vervaardigt of in Nederland invoert, verboden om die stof of dat preparaat ter aflevering voorhanden te hebben of aan een ander ter beschikking te stellen, indien hij de gegevens die voor de indeling en aanduiding van die stof of dat preparaat zijn gebruikt, niet gedurende tien jaar na de beëindiging van het vervaardigen of invoeren ter beschikking houdt.

2. Indien degene die een preparaat vervaardigt of in Nederland invoert, dit ter beschikking stelt aan een ander ter verwerking in een ander preparaat, verschaft hij hem daarbij op diens verzoek alle noodzakelijke gegevens over de in het uitgangspreparaat aanwezige gevaarlijke stoffen ten einde een correcte indeling en aanduiding van het nieuwe preparaat mogelijk te maken.

E

In artikel 7 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Onderdeel a wordt vervangen door:

a. stoffen die worden afgeleverd of ter aflevering voorhanden worden gehouden in de vorm van vloeibaar gemaakte of onder druk opgeloste gassen, met uitzondering van aerosolen als bedoeld in het Aërosolenbesluit (Warenwet);

2. De onderdelen b, c en g komen te vervallen.

3. De aanduidingen van de onderdelen d, e, f, h, i worden gewijzigd in achtereenvolgens: b, c, d, e, f.

F

In artikel 9 wordt het tweede lid vervangen door:

2. Het besluit kan worden aangehaald als Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1992, met dien verstande dat preparaten

a. waarvan de verpakking en aanduiding voldoen aan de bepalingen van het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van dit besluit, nog tot 8 juni 1992 mogen worden afgeleverd of ter aflevering voorhanden mogen worden gehouden;

b. waarop de bepalingen van het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van dit besluit, niet van toepassing zijn en die voor 1 januari 1992 voor de eerste maal aan een ander ter beschikking zijn gesteld, nog tot 1 november 1992 mogen worden afgeleverd of ter aflevering voorhanden mogen worden gehouden.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door ter inzagelegging bij het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 december 1991, nr. 240

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 18 september 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

Uitgegeven de *vijfde* november 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Dit besluit strekt tot uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 88/379/EEG (PbEG L 187), betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten. Daarmee wordt de etiketteringsplicht die in de huidige situatie geldt voor een aantal met name genoemde categorieën van preparaten, uitgebreid tot alle gevaarlijke preparaten.

Via het onderhavige besluit worden uitsluitend de voorschriften van de Richtlijn 88/379/EEG die betrekking hebben op de indeling en etikettering van preparaten geïmplementeerd. Aan de in die richtlijn opgenomen voorschriften ten aanzien van kinderveilige sluitingen (artikel 6), fiches met veiligheidsgegevens (artikel 10) en informatie, te verschaffen aan vergiftigings-informatie-centra (artikel 12), zal door middel van afzonderlijke maatregelen uitvoering worden gegeven.

De etiketteringsvoorschriften voor gevaarlijke preparaten bleven tot nu toe beperkt tot de uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 77/728/EEG (PbEG L 303) inzake de indeling, het verpakken en het kenmerken van verven, vernissen, drukinkten, kleefstoffen en soortgelijke preparaten, laatstelijk gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 83/265/EEG (PbEG L 149) en de uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 73/173/EEG (PbEG L 189) inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van bepaalde gevaarlijke preparaten (oplosmiddelen), laatstelijk gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 80/781/EEG (PbEG L 229). Bij de inwerkingtreding van de Richtlijn 88/379/EEG, zijn de Richtlijnen 77/728/EEG en 73/173/EEG niet langer van toepassing.

Het ontwerp van het onderhavige besluit is bekend gemaakt in de Staatscourant van 16 oktober 1990 (Stcrt. 1990, 201) en tevens ter kennisneming toegezonden aan de beide kamers der Staten-Generaal en de Centrale raad voor de milieuhygiëne, zulks ter uitvoering van artikel 61 van de wet, en van artikel 65 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. Naar aanleiding van de bekendmaking in de Staatscourant zijn reacties ontvangen van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI) en de Vereniging van Geur- en Smaakstoffenfabrikanten (NEA). De reacties zijn verwerkt in het besluit en in de toelichting.

Dereguleringsstoets

Dit besluit strekt tot uitbreiding van de bestaande etiketteringsplicht voor bepaalde categorieën gevaarlijke preparaten tot alle gevaarlijke preparaten.

Inzake de toetsing van het besluit ten aanzien van de terughoudendheid met regelgeving wordt opgemerkt dat voor de uitvoering van dit besluit noch nieuwe organen, noch nieuwe instrumenten in het leven worden geroepen. Het onderhavige besluit leidt niet tot lasten voor de overheid of de burger. Doordat de etiketteringsplicht gaat gelden voor alle preparaten die gevaarlijk zijn in de zin van artikel 34, tweede lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639) (verder te noemen: de wet), kan er sprake zijn van een verhoging van de lasten voor het bedrijfsleven, voor zover het bedrijfsleven de desbetreffende preparaten nog niet etiketteerde uit hoofde van het bepaalde in artikel 2 van de wet (algemene zorgplicht), of uit overwegingen van produktaansprakelijkheid.

2. Artikelsgewijs

Artikel 1

Onderdeel A

Het derde lid van artikel 2 bepaalt dat voor de indeling van aërosolen ten aanzien van de ontvlambaarheidsgevaaren niet de ter zake in het eerste lid gegeven criteria gelden. Het Aërosolenbesluit (Warenwet) (Stb. 1978, 116) bevat, ter uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 75/324/EEG (PbEG L 147) betreffende aërosols, criteria voor de indeling van aërosolen inzake de ontvlambaarheid, die ingevolge de desbetreffende bepalingen van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 67/548/EEG (PbEG L 196), inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen, laatstelijk gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 79/831/EEG (PbEG L 259), en de Richtlijn 88/379/EEG, voorrang hebben ten opzichte van de desbetreffende criteria van de twee laatste richtlijnen.

Onderdeel B

Artikel 5 van het besluit voorzag reeds in de mogelijkheid bij laboratoriumchemicaliën de gevaarsaanduidingen en veiligheidsaanbevelingen in een andere taal dan de Nederlandse taal op het etiket aan te brengen. Door het vervallen van onderdeel g van artikel 7 zijn de voorschriften voor de aanduiding ook van toepassing geworden ten aanzien van stoffen die bestemd zijn voor landen buiten de Europese Gemeenschappen. Een aanduiding in het Nederlands is voor deze stoffen veelal niet zinvol. Daarom is nu in artikel 5 bepaald dat bij ministeriële regeling afwijking van de daartoe strekkende verplichting kan worden toegestaan, ingeval de bestemming van de stof het gebruik van deze taal niet zinvol maakt. In die regeling zal tevens de vrijstelling van de aanduiding in het Nederlands voor laboratoriumstoffen worden opgenomen, die oorspronkelijk in artikel 5 zelf was geregeld.

Onderdeel C

In het eerste lid van artikel 6 wordt voorzien in het van toepassing zijn van de artikelen 34 tot en met 38 van de wet op preparaten. Voor de indeling van preparaten in de in artikel 34, tweede lid, van de wet bedoelde gevaarscategorieën zijn de algemene criteria van artikel 2, eerste lid, van toepassing, alsmede, voor zover het de ontvlambaarheidsgevaaren van preparaten in aërosolvorm betreft, de criteria die ter zake zijn opgenomen in het Aërosolenbesluit (Warenwet).

Onderzoek dat wordt uitgevoerd om te bepalen of een preparaat behoort tot een bovenbedoelde gevaarscategorie, dient overeenkomstig het ter zake voor stoffen in artikel 3, tweede lid, bepaalde, te geschieden met toepassing van de methoden die zijn vastgelegd in bijlage V bij de Richtlijn 67/548/EEG.

Het tweede lid van artikel 6 geeft de betrokken ministers de bevoegdheid om regelen te stellen inzake de verpakking en aanduiding van preparaten die niet gevaarlijk zijn in de zin van het tweede lid van artikel 34 van de wet. Op grond hiervan is het mogelijk om aan Bijlage II bij de Richtlijn 88/379/EEG uitvoering te geven. In die bijlage zijn etiketteringsvoorschriften opgenomen voor preparaten die niet allemaal behoren tot een in het tweede lid van genoemd artikel 34 opgenomen gevaarscategorie. Op die preparaten zijn wel alle overige bepalingen van

de Richtlijn 88/379/EEG, zoals de verpakkingsvoorschriften, van toepassing.

Onderdeel D

In dit onderdeel is onder meer geregeld hoe moet worden gehandeld om te beoordelen of een preparaat in één of meer gevaarscategorieën moet worden ingedeeld.

Voor de methoden van indeling wordt onderscheid gemaakt tussen de indeling op grond van fysisch-chemische eigenschappen in de gevaarscategorieën a tot en met e van artikel 34, tweede lid, van de wet (zoals ontvlambaarheid), en indeling op grond van toxicologische eigenschappen in de categorieën f tot en met n van genoemd artikel (zoals vergiftig).

Indeling op grond van fysisch-chemische eigenschappen dient altijd te geschieden aan de hand van gegevens ter zake die zijn verkregen uit daartoe met het preparaat uitgevoerd onderzoek.

Voor de indeling op grond van toxicologische eigenschappen wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën l, m en n (carcinogeen, mutageen, teratogeen) en de categorieën f tot en met j (de overige gezondheidseffecten) van meergenoemd artikel 34.

Indeling in de categorieën l, m en n mag uitsluitend geschieden door toepassing van een rekenmethode die uitgaat van de onderscheidene eigenschappen van de in het preparaat verwerkte stoffen, ook al zijn ter zake dierexperimentele gegevens van het preparaat als zodanig beschikbaar.

Indeling in de categorieën f tot en met j dient eveneens te geschieden volgens bedoelde rekenmethode. Echter, indien voor de indeling in die categorieën toepasselijke gegevens beschikbaar zijn, die zijn verkregen uit dierexperimenteel onderzoek met het preparaat als zodanig, mag niet van de rekenmethode gebruik worden gemaakt, maar dient de indeling te geschieden op grond van die proefdiergegevens.

Hoewel de Richtlijn 88/379/EEG ook de categorie «voor het milieu gevaarlijk» (categorie k van het tweede lid van artikel 34 van de wet) omvat, is indeling van een preparaat in deze categorie nog niet mogelijk. Dit is het gevolg van het nog ontbreken van toepasselijke indelingscriteria voor stoffen en preparaten. Een berekeningsmethode voor de indeling van preparaten in de categorie «voor het milieu gevaarlijk» is derhalve niet opgenomen in genoemde richtlijn.

De verplichting tot het uitvoeren van onderzoek naar de fysisch-chemische eigenschappen is opgenomen in het eerste lid van artikel 6a.

In het tweede lid van artikel 6a is aan de betrokken ministers de bevoegdheid gegeven om nader aan te geven preparaten van deze onderzoeksplicht vrij te stellen. Van deze bevoegdheid zal worden gebruik gemaakt om de in artikel 3, tweede lid, onder a, van de Richtlijn 88/379/EEG opgenomen uitzondering voor preparaten waarvan de samenstellende bestanddelen op grond van fysisch-chemische eigenschappen niet zijn ingedeeld in een gevaarscategorie, te implementeren. Tevens zal hierdoor de implementatie van een afwijkende regeling voor bepaalde gassen, waarvoor de Commissie van de Europese Gemeenschappen een voorstel voorbereidt, mogelijk zijn.

In artikel 6b is geregeld volgens welke methodes moet worden bepaald of een preparaat moet worden ingedeeld in een of meer van de gevaarscategorieën die betrekking hebben op gezondheidseffecten.

Het eerste lid van artikel 6b geeft aan de betrokken ministers de bevoegdheid om een rekenmethode vast te stellen, verder te noemen de

conventionele methode, om te komen tot een indeling van het preparaat. De conventionele methode maakt gebruik van de gegevens inzake de eigenschappen van de afzonderlijke stoffen waaruit een preparaat is samengesteld. Bij de conventionele methode horen nadere indelingscriteria, die zijn gebaseerd op een systeem van concentratiegrenzen.

De conventionele methode is technisch gecompliceerd, onder meer omdat er gebruik wordt gemaakt van een zeer gedetailleerd stelsel van concentratiegrenzen. Aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen is de bevoegdheid gegeven om dit stelsel van concentratiegrenzen via een eenvoudige procedure te wijzigen. Gelet daarop worden deze zeer technische voorschriften neergelegd in een ministeriële regeling.

Het gebruik van de conventionele methode heeft als voordeel dat voor de indeling van het preparaat geen tijdrovende, kostenverhogende en proefdierbelastende experimenten nodig zijn.

Indien van een preparaat toxicologische gegevens beschikbaar zijn (indien het preparaat als zodanig onderwerp van dierexperimenteel onderzoek is geweest), dient voor de indeling gebruik te worden gemaakt van die onderzoeksresultaten. Dit is bepaald in het tweede lid van artikel 6b. De conventionele methode, die een, weliswaar verantwoorde, berekening is van de eigenschappen van het preparaat, mag in gevallen waarin proefdiergegevens inzake het preparaat beschikbaar zijn, niet worden gebruikt. Een uitzondering hierop vormt de indeling in de categorieën carcinogeen, mutageen en teratogeen. Indeling in die drie categorieën dient uitsluitend plaats te vinden door toepassing van de conventionele methode. Voor deze benadering is gekozen teneinde te voorkomen dat dat preparaat waarin bijvoorbeeld een carcinogene stof in een relatief geringe concentratie aanwezig is, ten aanzien van de carcinogene eigenschappen wordt getest in een dierproef. Door de lage concentratie van de carcinogene stof en het beperkte aantal dieren dat in een dergelijk experiment wordt gebruikt, is het mogelijk dat de carcinogene eigenschappen niet tot uitdrukking komen.

Een dergelijk preparaat zou dan op grond van de dierexperimentele resultaten als niet carcinogeen moeten worden ingedeeld, terwijl bekend is dat het een carcinogene stof bevat. Door in deze situatie uitsluitend de conventionele methode te gebruiken, worden onjuiste negatieve resultaten voorkomen.

Het kan voorkomen dat van een preparaat slechts voor de beoordeling van de indeling in een beperkt aantal gevaarscategorieën dierexperimentele gegevens van dat preparaat beschikbaar zijn. Voor de indeling in die categorieën dient alsdan gebruik te worden gemaakt van de resultaten van de dierproeven, terwijl voor de beoordeling van de indeling in de overige categorieën de conventionele methode moet worden toegepast.

Het derde lid van artikel 6b geeft aan de betrokken ministers de bevoegdheid om vast te stellen wanneer een wijziging van de samenstelling van een preparaat moet leiden tot een nieuwe beoordeling van de indeling van dat preparaat. Het betreft hier de mate waarin fluctuaties in de concentraties van de stoffen waaruit het preparaat is samengesteld, binnen de oorspronkelijk vastgestelde indeling en de bijbehorende etikettering nog zijn toegestaan.

Ten aanzien van het (doen) uitvoeren van dierproeven ter verkrijging van gegevens voor de indeling en etikettering van preparaten is tevens van toepassing de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen nr. 86/609/EEG (PbEG L 358), betreffende de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. Aan deze richtlijn zal in Nederland uitvoering worden gegeven via de Wet op de dierproeven (Stb. 1977,

67). Volgens genoemde richtlijn is het niet toegestaan om een dierproef te verrichten indien er een redelijke, praktische mogelijkheid bestaat het gewenste resultaat te verkrijgen met behulp van een andere wetenschappelijk verantwoorde methode waarbij geen proefdier wordt gebruikt. Dit betekent dat de conventionele methode, die mede gezien het ter zake gestelde in de overwegingen bij de Richtlijn 88/379/EEG, moet worden beschouwd als een wetenschappelijk verantwoorde methode waarbij geen proefdier wordt gebruikt, de methode is die bij voorkeur voor de indeling moet worden gebruikt. Dierproefgegevens van het preparaat mogen slechts worden gebruikt indien die gegevens afkomstig zijn van reeds in het verleden uitgevoerde experimenten. Er mogen met het oog op de indeling en etikettering van preparaten geen nieuwe dierproeven worden verricht. Een uitzondering hierop wordt gevormd door die situaties waarbij gemotiveerd kan worden dat het resultaat van het dierexperiment belangrijk zal afwijken van het resultaat van de conventionele methode. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn, indien de aanwezige stoffen in het preparaat het optreden van synergisme aannemelijk maken. Het verrichten van een dierproef, uitsluitend om te verifiëren of een indeling volgens de conventionele methode, zoals corrosief voor huid en ogen, juist is, zal niet zijn toegestaan.

De VNCI is van mening dat er een spanningsveld gaat ontstaan tussen de bescherming van de mens en de bescherming van het proefdier. Volgens de VNCI zullen bedrijven zich, vanuit de in artikel 2 van de wet opgenomen zorgplicht en vanuit de optiek van de produktaansprakelijkheid, verplicht voelen om het toxicologisch onderzoek van stoffen te intensiveren, teneinde de fabrikant van preparaten in de gelegenheid te stellen zijn preparaten adequaat te kunnen laten indelen en etiketteren.

Met dit spanningsveld is in het onderhavige besluit rekening gehouden. Toxicologisch onderzoek van stoffen met proefdieren, met als doel de bescherming van de gezondheid van de mens, blijft volgens de bepalingen van de Richtlijn 86/609/EEG mogelijk. Teneinde met het oog op de bescherming van de gezondheid van de gebruiker een adequate waarschuwingsetikettering op preparaten te kunnen aanbrenge, mag het bedrijfsleven het toxicologisch onderzoek van stoffen intensiveren. Deze extra inspanning van het bedrijfsleven ten behoeve van de etikettering van preparaten is overigens niet uitsluitend van belang om een goede etikettering van preparaten mogelijk te maken, maar zal ook in positieve zin gevolgen hebben voor de etikettering van stoffen.

De indeling van en de keuze van de toepasselijke aanduidingen voor preparaten, is binnen de desbetreffende wettelijke voorschriften een verantwoordelijkheid voor de producent, importeur of handelaar. De indeling en de keuze van de aanduidingen vindt plaats aan de hand van de gegevens ten aanzien van de gevaarlijke eigenschappen van een stof of preparaat. In artikel 5 van de Richtlijn 88/379/EEG is bepaald dat de fabrikant of diegenen die verantwoordelijk zijn voor het in de handel brengen van een gevaarlijk preparaat, alle gegevens die voor de indeling en het etiketteren zijn gebruikt, ter beschikking houden van de autoriteiten van de Lid-Staten. Het eerste lid van artikel 6c geeft uitvoering aan deze bepaling in genoemde richtlijn. Er is voor gekozen om stoffen en preparaten in dit opzicht gelijk te behandelen, omdat de problematiek ter zake vergelijkbaar is. Bedoelde gegevens dienen ter beschikking te worden gehouden van de met het toezicht op de naleving van de etiketteringsvoorschriften belaste ambtenaren. De gegevens dienen tien jaar na het beëindigen van het vervaardigen of invoeren van een preparaat te worden bewaard. De Richtlijn 88/379/EEG vermeldt ter zake geen bewaartermijn. Omdat het ontbreken van een termijn tot onduidelijkheid ten aanzien van de bewaarperiode leidt, is de bewaartermijn van tien jaar opgenomen, gelijk aan die welke in artikel 17 van de wet is vermeld.

In het tweede lid van artikel 6c is uitvoering gegeven aan de oplossing die door de EG is gekozen voor het probleem van de preparaten die worden gebruikt als grondstof bij de productie van nieuwe preparaten. Voor een correcte indeling van het nieuwe preparaat volgens de conventionele methode zijn gegevens die zijn gebruikt voor de indeling van het uitgangspreparaat onontbeerlijk. Bepaald is dat de leverancier van het uitgangspreparaat bedoelde gegevens aan de afnemer die dat preparaat gebruikt als grondstof voor een nieuw preparaat, ter beschikking moet stellen. Deze informatie hoeft niet noodzakelijkerwijs de volledige samenstelling van het uitgangspreparaat te onthullen, maar er dient voldoende informatie te worden verschaft om een goede indeling en etikettering van het nieuwe preparaat mogelijk te maken. Deze verplichting geldt ook voor preparaten die niet als gevaarlijk zijn ingedeeld, maar die één of meer gevaarlijke stoffen bevatten in concentraties die volgens de conventionele methode nog wel bij de beoordeling van de mogelijke indeling in aanmerking moeten worden genomen.

De NEA constateerde in haar door de VNCI onderschreven reactie op de publikatie van het ontwerp van het onderhavige besluit, dat de tekst van het tweede lid van artikel 6c in relatie tot de desbetreffende passage in de nota van toelichting niet goed duidelijk maakt of de informatieplicht uitsluitend betrekking heeft op preparaten die gevaarlijk zijn in de zin van de Richtlijn 88/379/EEG, dan wel dat het gaat om preparaten die niet gevaarlijk zijn in de zin van de richtlijn, maar die stoffen bevatten die wel als gevaarlijk moeten worden aangemerkt. De NEA was daarbij van mening dat deze bepaling beperkt zou moeten blijven tot preparaten die gevaarlijk zijn in de zin van genoemde richtlijn. Teneinde de geconstateerde onduidelijkheid weg te nemen is de redactie van artikel 6c, tweede lid, meer in overeenstemming gebracht met de tekst van een inmiddels door de Commissie van de EG voorgestelde, in bijlage VI bij de Richtlijn 67/548/EEG op te nemen verplichting ter zake. Het Comité bedoeld in artikel 20 van genoemde richtlijn heeft, volgens de procedure bedoeld in artikel 21 van die richtlijn, op 10 december 1990 ter zake positief geadviseerd. Uit de nieuwe redactie van het tweede lid van artikel 6c volgt dat de informatieplicht zowel betrekking heeft op preparaten die gevaarlijk zijn in de zin van de Richtlijn 88/379/EEG als op preparaten die volgens die richtlijn niet gevaarlijk zijn. Niet als gevaarlijk ingedeelde preparaten kunnen in bepaalde concentraties stoffen bevatten die wel als gevaarlijk zijn ingedeeld. Indien een niet gevaarlijk preparaat wordt gebruikt bij de samenstelling van een nieuw preparaat, moeten de in dat niet gevaarlijke preparaat aanwezige gevaarlijke stoffen worden betrokken bij de toepassing van de conventionele methode voor de indeling van het nieuwe preparaat. De producent van het nieuwe preparaat kan daarbij van de leverancier van het uitgangspreparaat slechts verlangen dat gegevens worden verstrekt die de juiste indeling mogelijk maken. Een opgave van de chemische samenstelling van het uitgangspreparaat en de percentages waarin de afzonderlijke stoffen daarin aanwezig zijn, kan niet worden verlangd indien dat voor de indeling van het nieuwe preparaat niet nodig is.

Onderdeel E

De in artikel 7 opgenomen uitzonderingen van de etiketteringsplicht zijn in overeenstemming gebracht met hetgeen ter zake voor preparaten is bepaald in de Richtlijn 88/379/EEG. Tevens zijn enkele wijzigingen aangebracht in de uitzonderingsbepalingen voor stoffen, teneinde deze uitzonderingen beter in overeenstemming te brengen met de desbetreffende voorschriften van de Richtlijn 67/548/EEG. Het betreft hier het

laten vervallen van de uitzonderingen voor additieven voor levensmiddelen en voor diervoeders.

Voorts is de uitzondering voor stoffen en preparaten die bestemd zijn om naar andere landen dan Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen te worden vervoerd, vervallen. Daarbij is uitgegaan van het beginsel dat eisen die de bescherming van de gezondheid of het milieu beogen, ook van toepassing dienen te zijn op produkten die naar derde landen worden geëxporteerd. Een zelfde uitgangspunt wordt bijvoorbeeld in de Warenwet en de op die wet gebaseerde uitvoeringsmaatregelen gehanteerd voor te exporteren produkten.

Overigens zijn de nationale etiketteringsvoorschriften niet zonder meer toepasbaar op te exporteren stoffen en preparaten. Zo is de verplichting om bij de etikettering de Nederlandse taal te gebruiken niet zinvol. Eveneens is het niet opportuun om de Nederlandse voorschriften zonder meer te doen gelden voor export naar landen waar stoffen en preparaten ter zake aan daar geldende maatregelen zijn onderworpen. De nuancering van de in Nederland geldende voorschriften, teneinde deze geschikt te maken voor de etikettering bij export, zal geschieden bij ministeriële regeling op grond van artikel 5. Bedoelde regeling zal gelijktijdig met het onderhavige besluit in werking treden.

Hoewel de VNCI kan instemmen met het doen vervallen van de uitzondering voor export naar derde landen, is zij van mening dat een en ander zal leiden tot hogere lasten voor het Nederlandse bedrijfsleven, met name in vergelijking met concurrenten in Lid-Staten van de EG waar nog wel een uitzondering geldt voor export naar derde landen. Indien momenteel een bedrijf bij de export naar landen buiten de EG geen gevaarsetikettering toepast voor stoffen en preparaten die binnen de EG wel worden geëtiketteerd, zal er, ongeacht of een concurrent in een andere Lid-Staat op dit moment in de desbetreffende situatie wel of niet gevaarsetikettering aanbrengt, inderdaad sprake zijn van een relatieve lastenverzwaring. Een en ander is in het licht van de overwegingen die hebben geleid tot het voornemen om bedoelde exportuitzondering te laten vervallen, geen aanleiding om van dat voornemen af te zien.

Artikel II

De overgangstermijn die er na de inwerkingtreding van dit besluit is voor de verkoop van verven en oplosmiddelen die nog zijn ingedeeld en geëtiketteerd volgens de voorschriften die voortvloeien uit de Richtlijnen 77/728/EEG en 73/173/EEG, volgt uit het ter zake in de Richtlijn 88/379/EEG bepaalde.

De overgangstermijn van tien maanden die geldt voor preparaten waarvoor momenteel nog geen etiketteringsplicht van toepassing is en die al voor de inwerkingtreding van dit besluit in de handel zijn gebracht, is bedoeld als uitverkooptermijn. Deze termijn is niet opgenomen in de Richtlijn 88/379/EEG. Het niet opnemen van een uitverkooptermijn zou echter tot gevolg hebben dat alle preparaten die als gevaarlijk moeten worden ingedeeld en op de datum van inwerkingtreding van dit besluit reeds in de handel zijn, alsnog van toepasselijke aanduidingen moeten worden voorzien. In de praktijk is dit, zeker op korte termijn, nauwelijks te realiseren. Door in het besluit een termijn vast te leggen gedurende welke deze preparaten nog mogen worden afgeleverd of ter aflevering voorhanden mogen worden gehouden, is, zowel voor de justitiabelen als de instanties belast met toezicht en opsporing, duidelijkheid gecreëerd ten aanzien van de problematiek van de aanwezige voorraden preparaten die door de inwerkingtreding van het onderhavige besluit als gevaarlijk moeten worden ingedeeld en geëtiketteerd.

In onderstaande tabel is aangegeven hoe in het onderhavige besluit de onderscheidenlijke artikelen van de Richtlijn 88/379/EEG zijn verwerkt. Aan in de tabel niet opgenomen indelings- en etiketteringsbepalingen van genoemde richtlijn, zal uitvoering worden gegeven bij ministeriële regeling.

Besluit	Richtlijn
artikel 6	artikel 1, tweede lid, en derde lid
artikel 6a	artikel 3, tweede lid
artikel 6b	artikel 3, derde en vierde lid
artikel 6c, eerste lid	artikel 5, derde lid
artikel II, onderdeel a	artikel 16, derde lid

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. J. Simons

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries